

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

2011-2012

HOGER INSTITUUT VOOR WIJSBEGEERTE

Filosofie studeren
in avondprogramma

Filosofie?

Dat wilde je altijd al studeren ...

Wat je in kranten en tijdschriften leest,
vind je te oppervlakkig.

Je wil meer inzicht in de grote vragen
van leven en dood.

Je wil met meer diepgang de maatschappelijke
en ethische debatten van onze tijd volgen.

Je bent geïnteresseerd in fundamentele reflectie
over kunst, wetenschap en religie.

Je vraagt je af waar de grenzen van onze kennis
en van de technische mogelijkheden liggen.

Je wil in staat zijn manke redeneringen te doorprikken
en een correcte argumentatie op te bouwen.

Je bent nieuwsgierig naar wat de meest briljante
denkers uit heden en verleden over dat alles
hebben geschreven.

Maar ondertussen ben je aan het werk, studeer je
'iets nuttigs', zorg je voor je kinderen of kleinkinderen ...

Voor wie in al die drukte toch nog wat tijd kan vrijmaken,
biedt het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte (HIW)
een avondprogramma wijsbegeerte aan.

*“De uil van
Minerva begint
zijn vlucht
bij het vallen
van de avond”*

(Hegel)

Studeren in avondonderwijs

Filosofie in avondonderwijs kun je op twee manieren volgen. In beide gevallen schrijf je je in bij de Dienst Studentenadministratie.

1. Creditcontract

Een creditcontract is een officiële inschrijving voor een of meerdere opleidingsonderdelen (vakken). Je bent geregistreerd als student aan de K.U.Leuven en je kunt gebruikmaken

van alle faciliteiten (bibliotheek, computerfaciliteiten ...). Je inschrijving bestaat uit een vast basisbedrag (63 euro) en wordt verder berekend op basis van het aantal opgenomen studiepunten (8,6 euro per studiepunt). Indien je slaagt, krijg je een officieel creditbewijs, dat je kunt inbrengen in verdere opleidingen aan de K.U.Leuven of aan elke andere instelling voor hoger onderwijs.

Binnen het systeem van het creditcontract zijn er **drie mogelijkheden**:

(1) Je wil één of enkele opleidingsonderdelen volgen. Deze formule is interessant als een eerste kennismaking of wanneer je een hele specifieke belangstelling hebt. Indien je een diploma van secundair onderwijs hebt, kun je je hiervoor inschrijven. Alle opleidingsonderdelen uit de bacheloropleiding wijsbegeerte komen in aanmerking, maar hou er wel rekening mee dat sommige opleidingsonderdelen enkel gevolgd kunnen worden indien je al bepaalde andere volgde. Wie een samenhangend en evenwichtig pakket van opleidingsonderdelen wil volgen, kan terecht bij (2) de Filosofische Academie (introductie) of bij (3) de Filosofische Propedeuse (voortzetting). Over deze programma's vind je meer informatie in deze brochure.

2. Bachelor in de wijsbegeerte – verkorte programma's

Hier gaat het niet om creditcontracten, maar om een diplomacontract voor een opleiding. Dit wil zeggen dat je een volledig programma doorloopt zoals dat door het HIW is uitgetekend. Na het succesvol afleggen van de examens krijg je het officiële diploma van bachelor in de wijsbegeerte.

Het **standaard verkorte programma van 103 studiepunten** is toegankelijk voor houders van een bachelordiploma en kan volledig in avondonderwijs gevolgd worden. Meer informatie hierover vind je verder in de brochure.

Wie een masterdiploma op zak heeft en een goed dossier kan voorleggen, kan ook toegelaten worden tot een van de **twee verkorte bacheloropleidingen van 60 studiepunten**: een verkorte bachelor met een algemeen wijsgerige oriëntatie of een verkorte bachelor wijsbegeerte met oriëntatie ethiek. In tegenstelling tot het standaard verkort programma, is er voor deze opleidingen geen traject in avondonderwijs uitgestippeld.

Meer informatie over de verkorte bacheloropleidingen van 60 studiepunten vind je op de website van het HIW of in de brochure Sneller wijs.

Filosofische Academie: programma

De Filosofische Academie is een evenwichtig kennismakingspakket waarvoor het HIW een facultair certificaat uitreikt. Het pakket bestaat hoofdzakelijk uit inleidende opleidingsonderdelen en een beperkte mogelijkheid tot eigen keuze. Het programma biedt een historisch overzicht van de wijsbegeerte, een thematische behandeling van enkele onderwerpen uit de metafysica, een inleiding in de ethiek en in andere filosofische disciplines. De Filosofische Academie richt zich op een **breed publiek**.

Wie een diploma van het secundair onderwijs op zak heeft, kan aan de slag. Om de combinatie met werk en gezin te vergemakkelijken, kun je de opleidingsonderdelen en de examens **spreiden over twee of zelfs meer jaren**. Je neemt dan elke jaar een creditcontract voor de opleidingsonderdelen die je gedurende dat jaar zult volgen.

De Filosofische Academie bestaat uit **vijf of zes opleidingsonderdelen (30 studiepunten)**: drie verplichte opleidingsonderdelen (18 studiepunten) aangevuld met enkele opleidingsonderdelen naar keuze (12 studiepunten).

Er zijn vrijstellingen mogelijk voor de opleidingsonderdelen waarover reeds met succes examen is afgelegd (maximum drie vrijstellingen), na goedkeuring door de programmadirecteur. Wie overdag vrij is, mag ook in dagonderwijs aangeboden opleidingsonderdelen volgen.

Om het **HIW-certificaat 'Filosofische Academie'** te verwerven, laat je je registreren op het studentensecretariaat van het HIW in de zittijd waarin je alle vereiste creditbewijzen zult behalen.

Verplichte opleidingsonderdelen (18 sp.)

W0AA1A	Fundamentele wijsbegeerte	6 sp.	47 u.
W0AA4A	Algemene moraalfilosofie	6 sp.	47 u.
W0AB8A	Historische inleiding tot de wijsbegeerte	6 sp.	47 u.

Keuzeopleidingsonderdelen (12 sp.)

Minimum 12 studiepunten te kiezen uit:

W0AA3A	Logica, met oefeningen	6 sp.	52 u.
W0AA6A	Philosophy of Mind	5 sp.	39 u.
W0AA7A	Bijzondere moraalfilosofie	8 sp.	52 u.
W0AA9A	Wijsgerige antropologie	8 sp.	52 u.
W0AB0A	Stromingen in de hedendaagse wijsbegeerte	4 sp.	26 u.
W0AB1A	Epistemologie	4 sp.	26 u.
W0AB2A	Metafysica	8 sp.	52 u.
W0AB6A	Taalfilosofie	4 sp.	26 u.
W0AB7A	Wetenschapsfilosofie	4 sp.	26 u.
W0AC1A	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de oudheid	5 sp.	39 u.
W0AE3A	Sociale wijsbegeerte	5 sp.	39 u.
W0AE8A	Filosofie van de kunst	4 sp.	26 u.

Filosofische Academie: lesrooster

Oneven academiejaren (2011 - 2012, 2013 - 2014 ...)

1e semester

Ma	18-20 u.	Metafysica (hoorcollege)
Di	18-20 u.	Fundamentele wijsbegeerte
	20-22 u.	Bijzondere moraalfilosofie (hoorcollege)
Wo	20-22 u.	Metafysica (werkcollege)
Do	18-20 u.	Fundamentele wijsbegeerte
	20-22 u.	Bijzondere moraalfilosofie (werkcollege)

2e semester

Ma	18-20 u.	Stromingen in de hedendaagse wijsbegeerte (zelfstudie met beperkt aantal contactmomenten)
	20-22 u.	Wetenschapsfilosofie
Di	18-20 u.	Algemene moraalfilosofie
	18-20 u.	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de oudheid
Wo	18-21 u.	Philosophy of Mind
Do	18-20 u.	Algemene moraalfilosofie
	20-22 u.	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de oudheid (7 weken)

Even academiejaren (2012 - 2013, 2014 - 2015 ...)

1e semester

Ma	18-20 u.	Historische inleiding tot de wijsbegeerte
	20-22 u.	Logica, met oefeningen
Di	18-20 u.	Fundamentele wijsbegeerte
Wo	18-20 u.	Historische inleiding tot de wijsbegeerte
	20-22 u.	Logica, met oefeningen
Do	18-20 u.	Fundamentele wijsbegeerte

2e semester

Ma	20-22 u.	Epistemologie
Di	18-20 u.	Algemene moraalfilosofie
	20-22 u.	Wijsgerige antropologie (werkcollege)
Wo	18-20 u.	Stromingen in de hedendaagse wijsbegeerte
Do	18-20 u.	Algemene moraalfilosofie
	20-22 u.	Wijsgerige antropologie (hoorcollege)

Filosofische Propedeuse: programma

De Filosofische Propedeuse is een uitgebreider pakket van opleidingsonderdelen op bachelorniveau, bedoeld voor studenten die reeds een eerste introductie achter de rug hebben, bijvoorbeeld de Filosofische Academie.

Je verdiept je verder in de verschillende domeinen van de wijsbegeerte en je hebt meteen ook de mogelijkheid om een ruimer aantal eigen accenten te leggen via keuzeopleidingsonderdelen.

De Filosofische Propedeuse bestaat uit **negen of tien opleidingsonderdelen (minimum 53 studiepunten)**.

Voor de opleidingsonderdelen waarover je reeds met succes examen hebt afgelegd, bijvoorbeeld in de Filosofische Academie, krijg je vrijstelling, na goedkeuring door de programmadirecteur.

De opleidingsonderdelen kunnen worden **gespreid over twee of zelfs meerdere jaren**. Je neemt dan elk jaar een creditcontract voor de opleidingsonderdelen die je dat jaar zult volgen. Wie overdag vrij is, mag ook in dagonderwijs aangeboden opleidingsonderdelen volgen. Sommige keuzeopleidingsonderdelen worden hoe dan ook enkel in dagonderwijs aangeboden.

Om het **HIW-certificaat 'Filosofische Propedeuse'** te verwerven, laat je je registreren op het studentensecretariaat van het HIW in de zittijd waarin je alle vereiste creditbewijzen zult behalen.

Systematisch-filosofische opleidingsonderdelen (35 sp.)

23 studiepunten verplicht te volgen:

W0AA1A	Fundamentele wijsbegeerte	6 sp.	47 u.
W0AA3A	Logica, met oefeningen	6 sp.	52 u.
W0AA4A	Algemene moraalfilosofie	6 sp.	47 u.
W0AAG6A	Philosophy of Mind	5 sp.	39 u.

4 studiepunten te kiezen uit:

W0AB1A	Epistemologie	4 sp.	26 u.
W0AB7A	Wetenschapsfilosofie	4 sp.	26 u.
W0AB6A	Taalfilosofie	4 sp.	26 u.

8 studiepunten te kiezen uit:

W0AA7A	Bijzondere moraalfilosofie	8 sp.	52 u.
W0AA9A	Wijsgerige antropologie	8 sp.	52 u.
W0AB2A	Metafysica	8 sp.	52 u.

Historisch-filosofische opleidingsonderdelen (10 sp.)

10 studiepunten verplicht te volgen:

W0AB8A	Historische inleiding tot de wijsbegeerte	6 sp.	47 u.
W0AB0A	Stromingen in de hedendaagse wijsbegeerte	4 sp.	26 u.

Keuzeopleidingsonderdelen (8 sp.)

Minimum 8 studiepunten te kiezen uit:

W0AC1A	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de oudheid	5 sp.	39 u.
W0AC3B	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de middeleeuwen	5 sp.	26 u.
W0AC4A	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de moderne tijd	5 sp.	39 u.
W0AC6A	Overzicht van de recente Anglo-Amerikaanse wijsbegeerte	4 sp.	26 u.

De opleidingsonderdelen hierboven opgesomd die nog niet gekozen werden

De socio-ethische opleidingsonderdelen uit het niet-verkorte bachelorprogramma

De opleidingsonderdelen cultuurfilosofie / wereldfilosofieën uit het niet-verkorte bachelorprogramma

De wijsgerige opleidingsonderdelen uit de keuzegroep van het niet-verkorte bachelorprogramma

Wie na de Propedeuse Wijsbegeerte de verkorte bachelor wil volgen, kiest het best opleidingsonderdelen die behoren tot het programma van de verkorte bachelor.

Filosofische Propedeuse: lesrooster & modeltraject

Dit zijn de lesroosters met de avondcolleges per academiejaar. Het aanbevolen traject voor studenten die het programma over twee jaren spreiden, is in vetjes gedrukt. Dit parcours verschilt naargelang je start in een even dan wel een oneven academiejaar.

Oneven academiejaren (2011 - 2012, 2013 - 2014 ...)

1e semester

Ma	18-20 u.	Metafysica (hoorcollege)
Di	18-20 u.	Fundamentele wijsbegeerte
	20-22 u.	Bijzondere moraalfilosofie (hoorcollege)
Wo	18-20 u.	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de middeleeuwen
	20-22 u.	Metafysica (werkcollege)
Do	18-20 u.	Fundamentele wijsbegeerte
	20-22 u.	Bijzondere moraalfilosofie (werkcollege)

2e semester

Ma	18-20 u.	Stromingen in de hedendaagse wijsbegeerte (zelfstudie met beperkt aantal contactmomenten)
	20-22 u.	Wetenschapsfilosofie
Di	18-20 u.	Algemene moraalfilosofie
	18-20 u.	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de oudheid (7 weken)
Wo	18-21 u.	Philosophy of Mind
Do	18-20 u.	Algemene moraalfilosofie
	20-22 u.	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de oudheid

Even academiejaren (2012 - 2013, 2014 - 2015 ...)

1e semester

Ma	18-20 u.	Historische inleiding tot de wijsbegeerte
	20-22 u.	Logica, met oefeningen
Di	18-20 u.	Fundamentele wijsbegeerte
	18-20 u.	Overzicht van de recente Anglo-Amerikaanse wijsbegeerte
	20-21.30 u.	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de moderne tijd
Wo	18-20 u.	Historische inleiding tot de wijsbegeerte
	20-22 u.	Logica, met oefeningen
Do	18-20 u.	Fundamentele wijsbegeerte
	18-19.30 u.	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de moderne tijd

2e semester

Ma	18-20 u.	Taalfilosofie
	20-22 u.	Epistemologie
Di	18-20 u.	Algemene moraalfilosofie
	20-22 u.	Wijsgerige antropologie (werkcollege)
Wo	18-20 u.	Stromingen in de hedendaagse wijsbegeerte (zelfstudie met beperkt aantal contactmomenten)
Do	18-20 u.	Algemene moraalfilosofie
	20-22 u.	Wijsgerige antropologie (hoorcollege)

Verkorte bachelor wijsbegeerte: programma

De verkorte bachelor wijsbegeerte bevat alle wijsgerige opleidingsonderdelen uit het gewone bachelorprogramma wijsbegeerte. Je kunt enkel starten indien je reeds een ander universitair diploma bezit. Voor alle andere vooropleidingen beslist de programmadirecteur over de toelating op basis van een dossier.

De verkorte bachelor bestaat uit **zeventien opleidingsonderdelen en een bachelorscriptie met seminarie (103 studiepunten)** en wordt in avondprogramma **gespreid over vier jaar**.

De eerste twee jaren volg je de **basismodule (B)**: een pakket van inleidende opleidingsonderdelen. De laatste twee jaren volg je de **verdiepende module (V)** en schrijf je je bachelorscriptie.

Er zijn vrijstellingen mogelijk voor de opleidingsonderdelen waarover reeds met succes examen is afgelegd, na goedkeuring door de programmadirecteur. Op die manier kun je de studiebelasting en studieduur nog verder verminderen.

Als je het volledige programma met succes hebt afgewerkt, ontvang je het **officiële diploma van bachelor in de wijsbegeerte**. Dat geeft je rechtstreeks toegang tot de masteropleiding wijsbegeerte.

Systematisch-filosofische opleidingsonderdelen (59 sp.)

59 studiepunten verplicht te volgen:

W0AA1A	Fundamentele wijsbegeerte	B	6 sp.	47 u.
W0AA3A	Logica, met oefeningen	B	6 sp.	52 u.
W0AA4A	Algemene moraalfilosofie	B	6 sp.	47 u.
W0AA6A	Philosophy of Mind	B	5 sp.	39 u.
W0AA7A	Bijzondere moraalfilosofie	B	8 sp.	52 u.
W0AA9A	Wijsgerige antropologie	B	8 sp.	52 u.
W0AB7A	Wetenschapsfilosofie	B	4 sp.	26 u.
W0AB1A	Epistemologie	V	4 sp.	26 u.
W0AB2A	Metafysica	V	8 sp.	52 u.
W0AB6A	Taalfilosofie	V	4 sp.	26 u.

Historisch-filosofische opleidingsonderdelen (32 sp.)

32 studiepunten verplicht te volgen:

W0AB8A	Historische inleiding tot de wijsbegeerte	B	6 sp.	47 u.
W0AB0A	Stromingen in de hedendaagse wijsbegeerte	B	4 sp.	26 u.
W0AC6A	Overzicht van de recente Anglo-Amerikaanse wijsbegeerte	V	4 sp.	26 u.
W0AC1A	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de oudheid	V	5 sp.	39 u.
W0AC3B	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de middeleeuwen	V	5 sp.	26 u.
W0AC4A	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de moderne tijd	V	5 sp.	39 u.
W0AC5A	Thema's uit de recente continentale wijsbegeerte	V	4 sp.	26 u.

Filosofische vaardigheden (12 sp.)

Scriptie met seminarie V 12 sp.

Keuze uit 5 domeinen:

W9XA4A	Logica en analytische wijsbegeerte
W9XA5A	Fenomenologie en wijsgerige antropologie
W9XA6A	Ethiek, sociale en politieke filosofie
W9XA7A	Antieke en middeleeuwse filosofie
W9XA8A	Metafysica en filosofie van de cultuur

Verkorte bachelor wijsbegeerte: lesrooster & modeltraject

De basismodule en de verdiepende module worden elk opgesplitst in twee delen. Eén deel wordt in de oneven academiejaren in avondonderwijs aangeboden, het andere deel wordt 's avonds in de even academiejaren geprogrammeerd. In het standaardtraject spreidt de avondstudent de basismodule over twee jaar en vervolgens de verdiepende module over nog eens twee jaar. Het parcours verschilt naargelang je start in een even of een oneven academiejaar.

Wie overdag vrij is, mag ook in dagonderwijs aangeboden opleidingsonderdelen volgen. Door dag- en avondonderwijs te combineren, kun je het programma in twee of – mits voldoende vrijstellingen – zelfs in één jaar afwerken.

“Elke leeftijd om wijsbegeerte te studeren, heeft zijn voor- en nadelen. Op dit moment dringen ideeën en concepten die ik leer kennen veel dieper door dan toen ik 18 was, worden gemakkelijker geïntegreerd in mijn denken, zetten aan tot verder denken, vullen iets aan dat in het verleden als een gemis van ik-weet-niet-wat ervaren werd. Uit het hoofd leren en onthouden is veel moeilijker geworden, begrijpen lukt gemakkelijker.”

BASISMODULE:

Oneven academiejaren (2011 - 2012, 2013 - 2014 ...)

1e semester

Di	18-20 u.	Fundamentele wijsbegeerte
	20-22 u.	Bijzondere moraalfilosofie (hoorcollege)
Do	18-20 u.	Fundamentele wijsbegeerte
	20-22 u.	Bijzondere moraalfilosofie (werkcollege)

2e semester

Ma	18-20 u.	Stromingen in de hedendaagse wijsbegeerte (zelfstudie met beperkt aantal contactmomenten)
	20-22 u.	Wetenschapsfilosofie
Wo	18-21 u.	Philosophy of Mind

BASISMODULE:

Even academiejaren (2012 - 2013, 2014 - 2015 ...)

1e semester

Ma	18-20 u.	Historische inleiding tot de wijsbegeerte
	20-22 u.	Logica, met oefeningen
Wo	18-20 u.	Historische inleiding tot de wijsbegeerte
	20-22 u.	Logica, met oefeningen

2e semester

Di	18-20 u.	Algemene moraalfilosofie
	20-22 u.	Wijsgerige antropologie (werkcollege)
Do	18-20 u.	Algemene moraalfilosofie
	20-22 u.	Wijsgerige antropologie (hoorcollege)

Verkorte bachelor wijsbegeerte: lesrooster & modeltraject

VERDIEPENDE MODULE:

Oneven academiejaren (2011 - 2012, 2013 - 2014 ...)

1e semester

Ma	18-20 u.	Metafysica (hoorcollege)
	20-22 u.	Seminarie bij de bachelorscriptie
		2011-2012:
		Metafysica en filosofie van de cultuur;
		Fenomenologie en antropologie *
Wo	18-20 u.	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de middeleeuwen
	20-22 u.	Metafysica (werkcollege)

2e semester

Di	18-20 u.	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de oudheid
	20-22 u.	Seminarie bij de bachelorscriptie
Do	18-20 u.	Thema's uit de recente continentale wijsbegeerte
	20-22 u.	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de oudheid (7 weken)

VERDIEPENDE MODULE:

Even academiejaren (2012 - 2013, 2014 - 2015 ...)

1e semester

Di	18-20 u.	Overzicht van de recente Anglo-Amerikaanse wijsbegeerte
	20-21.30 u.	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de moderne tijd
Do	18-19.30 u.	Geschiedenis van de wijsbegeerte van de moderne tijd
	19.30-21.30 u.	Seminarie bij de bachelorscriptie

2e semester

Ma	18-20 u.	Taalfilosofie
	20-22 u.	Epistemologie
Wo	18-20 u.	Seminarie bij de bachelorscriptie

* De seminaries in de andere domeinen worden in 2011 - 2012 aangeboden in het dagprogramma, maar ze staan ook open voor avondstudenten.

Opleidingsonderdelen

Systematisch-filosofische opleidingsonderdelen

Fundamentele wijsbegeerte

geeft een eerste oriënterende inleiding in het geheel van de filosofie en in haar verschillende disciplines en vraagstellingen. De eerste vraag betreft de filosofie zelf: wat is dat eigenlijk, filosofie? Maar ook vragen over de mens en de werkelijkheid komen aan bod: wat betekent het dat de mens een subject is? Wat is het verschil tussen mens en dier? Wat is bewustzijn? Welke rol speelt het sociale in het mens-woorden van de mens? En het ethische? Hoe denken we uiteindelijk de werkelijkheid en wat is de plaats van de mens daarin?

Algemene moraalfilosofie

gaat over ethische waarden en normen. Wat is goed handelen? Meer nog: wat is goed leven? Hoe weten we wat goed en kwaad is en kunnen we daar wel zeker van zijn? Zijn goed en kwaad louter subjectieve aangelegenheden of zijn er objectieve normen? Wat is de verhouding tussen ethiek en religie, ethiek en politiek?

Logica, met oefeningen

geeft je niet alleen een inleiding in de geformaliseerde logica, maar leert je ook de structuren analyseren waarmee we in de dagelijkse omgangstaal mensen van iets proberen te overtuigen. Je leert er correct argumenteren, drogredenen ontmaskeren en ambigue begrippen verhelderen.

Philosophy of Mind (onderwijstaal: Nederlands)

is een van de meest toonaangevende vakgebieden binnen de hedendaagse analytische (Engelstalige) filosofie. Aan de hand van enkele grote thema's, die tegelijk kernvragen zijn in de filosofie, maak je kennis met die wijze van filosofiebeoefening. Zo bestudeer je onder meer het geest-lichaam probleem, het probleem van de persoonsidentiteit en het zelf(bewustzijn), het probleem van het intentioneel handelen en het probleem van de vrijheid en de morele verantwoordelijkheid.

Bijzondere moraalfilosofie (hoor- en werkcollege)

verschafft inzicht in verschillende theorieën die vandaag gangbaar zijn: utilitarisme, liberaal egalitarisme, libertarisme, marxisme, feminisme, zorgethiek en multiculturalisme. Je leest teksten uit deze stromingen, en leert hoe algemene moraalfilosofische theorieën kunnen worden gebruikt voor een beter begrip van actuele maatschappelijke problemen en persoonlijke handelingsproblemen. Je leert begrijpen dat algemene theorieën niet zonder meer toegepast kunnen worden op concrete contexten en dat de taak van de ethicus erin bestaat te herinneren aan de complexiteit van problemen.

Wijsgerige antropologie (hoor- en werkcollege)

schetst hoe de filosofie in het verleden de mens heeft gedefinieerd als een rationeel, zelfbewust subject en laat vervolgens zien hoe vanaf de negentiende eeuw deze bepalingen van de mens worden ondergraven onder invloed van denkers als Kierkegaard, Nietzsche, Freud, Lacan, Althusser, Foucault en Derrida.

Wetenschapsfilosofie

buigt zich over de wetenschappen. Je maakt kennis met de grote verscheidenheid in de wetenschappen en stelt je de vraag naar hun onderlinge samenhang. Je bestudeert de filosofische reflecties op wetenschap en onderzoekt de relatie van (wetenschappelijke) kennis tot de alledaagse praktijk enerzijds en filosofische vooronderstellingen anderzijds.

Epistemologie

geeft een inleiding tot de theorie van de kennis binnen het kader van de hedendaagse, analytische filosofie. Je onderzoekt de aard, de bronnen en de limieten van de kennis en besteedt daarbij aandacht aan verschillende soorten kennis, van wetenschappelijke tot religieuze.

Taalfilosofie

buigt zich over filosofische vragen over taal. Wat weten we over het ontstaan van taal? Hoe komt betekenis tot stand? Wat is de relatie tussen taal en waarheid, tussen taal en de werkelijkheid? Structureert taal de wereld of heeft de wereld een intrinsieke structuur? En hoe is het mogelijk dat wij elkaar begrijpen?

Metafysica (hoor- en werkcollege)

wil een reflectie op gang brengen die leidt naar de fundamenteën van het moderne en hedendaagse denken over werkelijkheid, waarheid en God. Een van de belangrijkste vragen is of, na de massieve afwijzing van de metafysica in het hedendaagse denken, metafysica zelf nog mogelijk is. Er wordt getracht die elementen uit ons zijnsverstaan op het spoor te komen, die vooral in het moderne rationele denken systematisch verdrongen en genegeerd zijn.

Historisch-filosofische opleidingsonderdelen

Historische inleiding tot de wijsbegeerte

geeft de evolutie weer van de opvattingen over de inhoud van de filosofie en de vragen die ze belangrijk vindt. Hoe heeft de wijsbegeerte zich afgegrensd van de mythe, de religie, de literatuur, de ideologie, de retoriek en de wetenschap? Je hebt inzicht nodig in het historische project van de wijsbegeerte om te kunnen uitmaken wat haar toekomst zal zijn.

Stromingen in de hedendaagse wijsbegeerte

maakt je wegwijs in de belangrijke probleemstellingen die in het filosofische debat van vandaag aan de orde zijn. Je bestudeert de 'linguistic turn' in de filosofie (over Rorty en de erfenis van Wittgenstein), de deconstructie (over Derrida en de erfenis van Heidegger), de psychoanalyse (over Lacan en de erfenis van Freud), de rationaliteit als disciplinerend (Foucault en de erfenis van Nietzsche), de 'dialectiek van de verlichting' (Habermas en de erfenis van Marx en het neo-marxisme) ...

Overzicht van de recente Anglo-Amerikaanse wijsbegeerte

bestrijkt de laatste honderd jaar in het Anglo-Amerikaanse taalgebied, in het bijzonder de analytische filosofie en het Amerikaanse pragmatisme. Je bestudeert de ideeën en leest teksten van filosofen als Davidson, Frege, Goodman, Peirce, Putnam, Russell, Quine, Strawson en Wittgenstein.

Geschiedenis van de wijsbegeerte van de oudheid, van de middeleeuwen en van de moderne tijd

verdiept je historisch inzicht in de filosofie. Je verwerft inzicht in de eigenheid van elke periode, buigt je telkens over de grote probleemstellingen en maakt kennis met de verschillende stromingen en sleutelfiguren.

Thema's uit de recente continentale wijsbegeerte

leert je teksten van hedendaagse continentale auteurs te lezen. Als invalshoek wordt een bepaald thema gekozen: Heidegger en Nietzsche over kunst, filosofen over de dood, onverantwoordelijkheid ...

Filosofische vaardigheden

Scriptie met seminarie

vormt het sluitstuk van je bacheloropleiding. Op relatief zelfstandige basis onderzoek je een wijsgerige problematiek uit een bepaald domein en schrijf je je bevindingen neer in een goed beargumenteerde tekst. In het seminarie presenteer je je resultaten aan medestudenten die werken rond verwante onderwerpen en leer je ook uit hun werk. Je wordt hierop voorbereid in de werkcolleges die horen bij een aantal systematische opleidingsonderdelen.

We raden je aan om je filosofiestudie te starten met **fundamentele wijsbegeerte, historische inleiding tot de wijsbegeerte** of beide. Deze cursussen verschaffen je de nodige basis voor de meeste andere opleidingsonderdelen.

Werkstudenten

Combineer je het avondprogramma wijsbegeerte met een job? Dan kun je gebruikmaken van een aantal faciliteiten die tegemoetkomen aan jouw situatie. De overheid voorziet verscheidene ondersteuningsformules, gaande van betaald educatief verlof tot opleidingscheques. Alle informatie hierover kun je vinden op de website www.kuleuven.be/werkstudenten.

Ook het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte stelt faciliteiten ter beschikking aan werkstudenten. Uiteraard vormt het avondonderwijs op zich al een tegemoetkoming aan mensen met een andere dagtaak. Daarnaast wordt voorzien in aangepaste openingsuren van de bibliotheek, de studentenadministratie en de cursusdienst. We bieden ook de mogelijkheid van studietrajectbegeleiding op maat en onder bepaalde voorwaarden, vastgelegd in het examenreglement, kan het HIW examenspreiding toestaan.

Met het avondprogramma kiest het HIW resoluut voor contactonderwijs. Filosofie studeren doe je het best via face-to-face interactie met de docenten. Aanwezigheid in de colleges wordt dan ook aangemoedigd. Voor een beperkt aantal opleidingsonderdelen voorzien we in zelfstudiemodules. Het opleidingsonderdeel stromingen in de hedendaagse wijsbegeerte kun je via zelfstudie volgen, met een beperkt aantal (niet-verplichte) begeleidingssessies tijdens de avonduren. De leatuurcolleges verbonden aan de opleidingsonderdelen fundamentele wijsbegeerte, historische inleiding tot de wijsbegeerte en algemene moraalfilosofie kun je vervangen door afstandsonderwijs. Voor andere opleidingsonderdelen worden geen garanties geboden, maar kan er in samenspraak met de programmadirecteur bekeken worden of een zelfstudiepakket mogelijk is.

Alle studenten van het HIW krijgen ten slotte toegang tot de community Eigen-wijs op het elektronische leerplatform Toledo. In Eigen-wijs kun je op individuele basis, vrijblijvend en wanneer je maar wil, je filosofische vaardigheden oefenen. De community hoort niet bij één specifiek opleidingsonderdeel, maar heeft betrekking op de vaardigheden die onmisbaar zijn voor een filosoof: het verrichten van opzoekwerk in de bibliotheek, het correct verwijzen naar bronnen, het analyseren van filosofische teksten, het opbouwen van een argumentatie, het schrijven van een filosofische tekst in correct academisch Nederlands, het geven van een presentatie ...

Inschrijvingen

Elke inschrijving bestaat uit twee stappen:

1. Inschrijven bij de Dienst Studentenadministratie

Je eerste inschrijving doe je ter plaatse (Universiteitshal, Naamsestraat 22, 3000 LEUVEN), bij voorkeur voor de start van het academiejaar (26 september 2011).

Meer informatie en voorinschrijvingen op www.kuleuven.be/inschrijvingen

PROGRAMMA	TYPE INSCHRIJVING	STUDIEGELD
Afzonderlijke Opleidingsonderdelen	Creditcontract	63 euro vast + 8,6 euro per studiepoint
Filosofische Academie	Creditcontract	63 euro vast + 8,6 euro per studiepoint
Filosofische Propedeuse	Creditcontract	63 euro vast + 8,6 euro per studiepoint
Verkorte bachelor	Diplomacontract Bachelor in de wijsbegeerte – verkort programma 103 sp. Kies voor een deeltijdse inschrijving.	Initieel forfaitair bedrag: 321 euro Naderhand herberekening op basis van feitelijk aantal studiepunten

2. Indienen individueel studieprogramma (ISP) en samenstellen examenrooster via K.U.Loket

Via een webtoepassing geef je voor woensdag 12 oktober 2011 op welke opleidingsonderdelen je dit academiejaar volgt en schrijf je voor elk opleidingsonderdeel in voor een van de voorziene examenmomenten.

Meer informatie op www.kuleuven.be/onderwijs/isp

Bij het begin van het tweede semester krijg je de gelegenheid om je ISP-keuzes voor dat semester aan te passen tot uiterlijk 29 februari 2012. Wie enkel opleidingsonderdelen uit het tweede semester wil volgen, kan nog inschrijven tot deze datum.

Kalender 2011-2012

Bij de start van het academiejaar organiseert het HIW een infosessie over ISP, Toledo en het leerkrediet en een bibliotheekintroductie voor avondstudenten. De tijdstippen van deze introductiesessies worden later bekendgemaakt op de website.

Opening academiejaar	ma 26 sept.
Lessen 1e semester	di 27 sept. – vr 23 dec.
Kerstvakantie	za 24 dec. – zo 8 jan.
Blok	ma 9 jan. – zo 15 jan.
Examens 1e semester	ma 16 jan. – za 4 febr.
Lesvrije week	ma 6 febr. – zo 12 febr.
Lessen 2e semester	ma 13 febr. – vr 25 mei, onderbroken door paasvakantie van za 31 maart – zo 15 april
Blok	ma 28 mei – vr 10 juni
Examens 2e semester	ma 11 juni – za 30 juni
Herexamens	ma 20 aug – za 8 sept

Meer info

Voor meer informatie over programma's, lesroosters, examens en inschrijving:

- www.hiw.kuleuven.be/ned/avondonderwijs
- **Infoavond: woensdag 14 september 2011 om 20 u. op het HIW**
- Voor alle informatie en advies op maat kun je terecht bij de **studietrajectbegeleider**. Hij maakt je wegwijs in ons aanbod en stippelt samen met jou een traject uit dat aansluit bij jouw situatie:

Erwin Blendeman
Hoger Instituut voor Wijsbegeerte
Kardinaal Mercierplein 2
3000 LEUVEN
tel. + 32 16 32 63 21
erwin.blendeman@hiw.kuleuven.be

“Het geweldige aan deze studie is dat ze net niet in het teken staat van het werk en net niet gericht is op efficiëntie en nut. Natuurlijk brengt de opleiding je inzichten bij die je ook op het werk kunt gebruiken. Maar dat is volledig bijkomstig.”

Dienst Communicatie
Oude Markt 13 bus 5005
BE-3000 LEUVEN, België
tel. + 32 16 32 43 15 • fax + 32 16 32 40 14
onderwijscommunicatie@kuleuven.be
www.kuleuven.be

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Wettelijk depot:
D/2011/1082/32

